

1.7 Stora & små tal med tiopotenser

Tiopotenser

- Om du t ex har talen 1 000 000 000 (1 miljard) och 0,000 01 (1 hundratusendel) kan du skriva dem på ett kortare och enklare sätt, i potensform.
- I de två exemplen använder man potenser med basen tio.
- $1\,000\,000\,000 = 10^9$
- $0,000\,01 = 10^{-5}$
- De kallas tiopotenser.

1.7 Stora & små tal med tiopotenser

Tiopotens	Tal
10^6	1000000
10^5	100000
10^4	10000
10^3	1000
10^2	100

Tiopotens	Tal
10^{-1}	0,1
10^{-2}	0,01
10^{-3}	0,001
10^{-4}	0,0001
10^{-5}	0,00001

1.7 Stora & små tal med tiopotenser

Grundpotensform

- Alla stora och små tal kan skrivas med hjälp av tiopotenser i grundpotensform.
- Grundpotensform är ett tal mellan 1 och 10 multiplicerat med en tiopotens.

1.7 Stora & små tal med tiopotenser

Talet 9400 kan skrivas som; $9,4 \cdot 10^3$

Talet i grundpotensform

$$10^3 = 1000$$

$$9,4 \cdot 1000 = 9400$$

Du kan tänka så här:

$$9400, = 9,4 \cdot 10^3$$

Flytta decimaltecknet **3** steg.

1.7 Stora & små tal med tiopotenser

Talet 0,07 kan skrivas som; $7 \cdot 10^{-2}$

Talet i grundpotensform

$$10^{-2} = 0,01$$

$$7 \cdot 0,01 = 0,07$$

Du kan tänka så här:

$$0,07 = 7 \cdot 10^{-2}$$

Flytta decimaltecknet **2** steg.

1.7 Stora & små tal med tiopotenser

Exempel: skriv utan tiopotens (skriv tiopotensen som ett tal)

1. $8,3 \cdot 10^4 =$

2. $6,85 \cdot 10^6 =$

1.7 Stora & små tal med tiopotenser

Exempel: skriv i grundpotensform (dela upp i ett tal mellan 1 och 10 och en tiopotens)

1. 48 000 =

2. 0,008 =

1.7 Stora & små tal med tiopotenser

Exempel: beräkna och svara i grundpotensform

1. $5 \cdot 10^3 \cdot 3 \cdot 10^6 =$

2. $7 \cdot 10^2 \cdot 6 \cdot 10^4 =$

I en multiplikation kan man byta plats på faktorerna. Beräkna tiopotenserna för sig och de andra faktorerna för sig.